

Denklijn (kennis)samenwerking bodem en ondergrond Gelderland

14 december 2022

Gerd de Kruif (GOO) en Paul Oude Boerrigter (provincie Gelderland)

Waarom bodem en ondergrond betrekken bij keuzes inrichting, ontwerp, beheer?

- Kamerbrief Water en bodem sturend (25 november 2022):
Om in de toekomst met een ander en grillig klimaat te kunnen blijven leven, wonen en werken.
- Saskia Visser (WUR) (bestuurdersbijeenkomst 2 juni 2021):
We gaan niet slim met onze bodem om.
Goed bodembeheer is voordelig voor iedereen.

Saskia Visser: “We zijn niet zo aardig voor de bodems”

Mest vs Bodem biodiversiteit

Bodemdaling vs klimaat

Bodem verdichting & afdekking

Foto Margot de Cleen

Foto Margot de Cleen

Waarom bodem en ondergrond betrekken bij keuzes inrichting, ontwerp, beheer?

Door goed bodembeheer dragen bodem en ondergrond bij aan oplossingen voor maatschappelijke opgaven:

- Veilige gezonde leefomgeving
- Klimaatadaptatie: sponswerking bodem voor weerbaarheid tegen droogte en wateroverlast
- Koolstofopslag in de bodem en versterking bodemvruchtbaarheid
- Warmtetransitie: bodemenergie, geothermie, opslag warmte in de bodem
- Schoon en voldoende drinkwater
- Biodiversiteit

Concrete ontwikkelingen komende jaren

- Doorontwikkelen werken met bodem onder de Omgevingswet
- 4D-ordering Ondergrond (o.a. sturing toenemende bodemenergie)
- Klimaatadaptief inrichten stedelijk en landelijk gebied
- Zeer zorgwekkende stoffen en grondverzet, relatie preventie
- Woningbouw en gebruik primaire en secundaire bouwstoffen (zand, grind, klei, granulaat)
- Vitale bodems voor kringlooplandbouw
- EU-bodemrichtlijn
- ...

Bestuurdersbijeenkomst over de rol van bodem en ondergrond bij maatschappelijke opgaven (2 juni 2021)

- Conclusie deelnemende bestuurders:
 - Veel gemeenten kwetsbaar in de uitvoering door ontbreken deskundigheid bodem en ondergrond
- Signaal managers omgevingsdiensten:
 - De (kennis)positie van de omgevingsdiensten om bodem en ondergrond te betrekken bij maatschappelijke opgaven moet nog ontwikkeld worden
- Voorgestelde oplossing:
 - Samenwerking tussen gemeenten, provincie en omgevingsdiensten

Huidige samenwerking bodem en ondergrond

- Provinciale schaal: Gelders Ondergrond Overleg
 - Samenwerking gemeenten, provincie, omgevingsdiensten, waterschappen
 - Delen nieuwe regionale en landelijke kennis en (Gelderse) praktijkervaringen met nieuwe oplossingen
 - Gezamenlijk beleidsinstrumenten voorbereiden:
 - Verhogen van efficiency, kwaliteit en uniformiteit
 - Voorbeeld: 'Voorbeeldregels bodem Omgevingsplan'
 - Financiering momenteel (totaal € 300.000,-): 7 % gemeenten, 93 % provincie

Huidige samenwerking bodem en ondergrond

- Regionale schaal: ambtelijke vakberaden bodem en ondergrond
 - Beleidsafstemming tussen gemeenten
 - Regionale omgevingsdienst participeert

Denklijn voor toekomst (kennis)samenwerking voor bodem in Gelderland – graag uw reactie!

1. Gelders Ondergrond Overleg continueren als regionaal kennisschakelpunt
 - Financiering: in lijn met veranderende rollen bodem onder de Omgevingswet
 - Coördinatie en projecten: € 300.000,-/jaar (€ 0,14 per inwoner per jaar)
 - **Vraag 1:** Hoe ziet u een grotere bijdrage vanuit gemeenten?

Denklijn voor toekomst (kennis)samenwerking voor bodem in Gelderland – graag uw reactie!

2. Samenwerken door delen expertise: flexibele inzet bodemdeskundigen
 - In krappe arbeidsmarkt beschikbare kennis en capaciteit optimaal benutten
 - Inzet bodemdeskundige van andere gemeente of omgevingsdienst bij gemeentelijke gebiedsprocessen, beleidsvoorbereiding, complexe verontreinigingen
 - **Vraag 2:** Wilt u experimenteerruimte bieden voor delen expertise (gemeenten, omgevingsdiensten)?

Bedankt voor uw aandacht en inbreng!

14 december 2022

Gerd de Kruif (GOO) en Paul Oude Boerrigter (provincie Gelderland)

